

กระทรวงพาณิชย์แจงผลการสำรวจความเสี่ยงด้านการประกอบธุรกิจไทย

มั่นใจมาตรการรัฐบาลป้องกันแล้วหลายด้าน เศรษฐกิจไทยรับมือได้

นางสาวพิมพ์ชนก วอนขอพร ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมกรณีทีสภาธุรกิจโลก หรือ World Economic Forum มีการศึกษาเรื่องความเสี่ยงในระดับโลกและระดับภูมิภาคในการทำธุรกิจ (Regional Risk of Doing Business ๒๐๑๙) ว่า รายงานของ WEF จัดทำขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ประเทศต่าง ๆ เตรียมการรองรับในระยะยาว และอยากให้มีความร่วมมือระหว่างประเทศมากขึ้น โดยในส่วน **ของไทย นโยบายหลายอย่างของรัฐบาลที่ดำเนินการอยู่ ถือว่าจะเร่งปิดความเสี่ยงเหล่านี้ได้ในอนาคต**

นางสาวพิมพ์ชนกชี้แจงว่า ตามที่ WEF ทำการจัดลำดับความสามารถทางการแข่งขัน ปี ๒๐๑๙ โดย **ประเทศไทยมีดัชนีความสามารถทางการแข่งขันที่ดีขึ้นจากปี ๒๐๑๘ เดิม ๖๗.๕ คะแนนเป็น ๖๘.๑** คะแนน และอยู่ในอันดับที่ ๔๐ ของโลก จากทั้งหมด ๑๔๑ ประเทศ ซึ่งในขณะเดียวกันได้จัดทำรายงานความเสี่ยงโลก (Global Risk Report) ทุกปีด้วยเช่นกัน โดยการสอบถามความคิดเห็น (Opinion Survey) ของผู้นำภาคธุรกิจต่าง ๆ ทั่วโลกเกี่ยวกับ**คาดการณ์ในอนาคต ไม่ใช่ถามถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจริงแล้ว** และวิเคราะห์เป็นรายภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาคเอกชนและภาครัฐเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ ๒) กระตุ้นให้ทุกฝ่ายเตรียมการรองรับในระยะยาว และ ๓) เพื่อสร้างความร่วมมือกันในระดับโลกและระดับภูมิภาคมากขึ้น เนื่องจากความเสี่ยงหลายอย่าง อาจจะต้องอาศัยความร่วมมือกันของภูมิภาคและโลก เช่น ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งประเทศใดประเทศหนึ่งไม่สามารถแก้ปัญหาได้

โดยผลการสำรวจความคิดเห็นของภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (รวมถึงประเทศไทย) ให้ **ความสำคัญกับความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นอันดับ 1** เพราะหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ได้รับผลกระทบจากเหตุภัยธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง ทั้งแผ่นดินไหวและสึนามิ ส่งผลกระทบแก่ประชากรกว่า 50 ล้านคน คิดเป็นมูลค่าความเสียหายกว่า 56.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ความเสี่ยง **อันดับที่ 2 คือ เรื่องการโจมตีทางไซเบอร์** ที่มีการลักลอบเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลในสิงคโปร์และประเทศอื่นๆ บ่อยครั้งขึ้น **ลำดับรองลงมา (ประมาณร้อยละ 30) คือ เรื่องความขัดแย้งระหว่างประเทศ** เช่น สถานการณ์ของเกาหลีเหนือ หรือ แรงกดดันจากสถานการณ์ของสหรัฐ-จีน เป็นต้น

น.ส. พิมพ์ชนก กล่าวเพิ่มเติมว่า จากผลการสำรวจของไทยที่กล่าวถึงเรื่อง **asset bubble** หรือฟองสบู่ อสังหาริมทรัพย์นั้น ไม่ใช่เรื่องที่กังวลว่าราคาอสังหาริมทรัพย์สูงเกินไป แต่เกิดจากความกังวลว่าดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มต่ำอย่างต่อเนื่องอาจจะทำให้ อสังหาริมทรัพย์ออกมามากเกินไป (oversupply) ซึ่งประเด็นนี้รัฐบาลไทยได้เล็งเห็นมาระยะหนึ่งแล้ว จะเห็นได้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยมีนโยบายป้องกันความเสี่ยงด้านอสังหาริมทรัพย์ที่ค่อนข้างเข้มงวดออกมานานพอสมควร จึงไม่น่าจะต้องกังวลในระยะต่อไป สำหรับประเด็นความกังวลเรื่อง **เสถียรภาพของรัฐบาลนั้น** ในช่วงที่ทำการสำรวจความเห็นเป็นช่วงที่ไทยกำลังอยู่ระหว่างการจัดตั้งรัฐบาล แต่ในขณะนี้ รัฐบาลจัดตั้งเรียบร้อยแล้ว มีการประกาศนโยบายที่ชัดเจน และได้ดำเนินนโยบายและขับเคลื่อนด้านต่าง ๆ มาเป็นรูปธรรมตามลำดับ การมีเสถียรภาพจึงไม่น่าจะเป็นปัจจัยความเสี่ยงในระยะต่อไป

ในด้าน **Cyber attack** ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนไทยได้ตระหนักถึงเรื่องนี้ และมีความพยายามในการป้องกันปัญหาอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกันกับเรื่อง**ปัญหาทางสิ่งแวดล้อม** ที่รัฐบาลเดินหน้าเรื่องการลดการใช้ฟ

ลาสติก ฟีนฟูทะเลและสภาพแวดล้อมในที่ต่าง ๆ การสนับสนุนให้ใช้พลังงานทางเลือก การอนุญาตติดโซลาร์เซลล์ที่บ้านและที่อยู่อาศัยได้มากขึ้น และนโยบายอื่น ๆ แต่ทั้งสองประเด็นความเสี่ยงนี้ ไทยอาจจะเพิ่มความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคมากขึ้นได้ เพราะสามารถเรียนรู้และช่วยกันป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นข้ามพรมแดนได้

สุดท้ายคือความเสี่ยงทางด้านสังคม ตรงนี้ต้องถือว่า **รัฐบาลให้ความสำคัญกับการยกระดับการดูแลกลุ่มต่าง ๆ ที่อาจมีความเสี่ยงมาก เช่น ผู้สูงอายุ ผู้มีรายได้น้อย เกษตรกร มานานแล้ว** จะเห็นได้ว่า นโยบายที่ดำเนินการมาตั้งแต่รัฐบาลก่อน ทั้งการเพิ่มรายได้ผู้สูงอายุ บัตรสวัสดิการประชารัฐ โครงการ ชิม ซ็อบ ใช้ การสนับสนุนด้านการออมเงินของประชาชน ไปถึงนโยบายประกันรายได้ของสินค้าเกษตรสำคัญ ที่ได้ดำเนินการมาอย่างเป็นรูปธรรม ล้วนแล้วแต่เป็นมาตรการที่จะลดความเสี่ยงทางด้านสังคมของไทย และจะเป็นประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างมากในทุกหน่วยงานต่อไป จึงน่าจะลดความเสี่ยงลงไปได้อย่างมาก

น.ส. พิมพ์ชนก กล่าวสรุปว่า **ประเด็นความเสี่ยงที่ WEF ได้จากการสำรวจความเห็นของภาคธุรกิจนั้น ถือเป็นประเด็นที่เตือนล่วงหน้า (early warning) ให้ประเทศต่าง ๆ มีแนวทางรองรับและป้องกัน** ซึ่งในส่วนของไทย หลายด้านได้มีมาตรการออกมალ่วงหน้าแล้ว และอีกบางด้านก็กำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งการปรับตัวเพื่อรองรับความเสี่ยงเหล่านี้ ถือว่าประเทศไทยมีจุดแข็งหลายด้าน ที่จะทำให้เราเดินหน้าต่อไปได้ ทั้งความเข้มแข็งของเศรษฐกิจมหภาค ความสามารถและศักยภาพในการปรับตัวของผู้ส่งออกและผู้ประกอบการของไทย แนวนโยบายของรัฐบาลที่จะสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรและSME การส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่นให้เข้มแข็ง และนโยบายที่จะเดินหน้าพัฒนาภาคบริการใหม่ๆ ที่จะเป็นกลไกสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้นให้คนไทยและเศรษฐกิจไทย เช่น ดิจิทัล ท่องเที่ยว โลจิสติกส์ และ Wellness นอกจากนี้ ดังนั้น ประเด็นความเสี่ยงด้านการประกอบธุรกิจของไทย ถือว่ารัฐบาลรับมือไว้แล้ว จึงไม่น่ามีความกังวลต่อภาพรวมเศรษฐกิจ และมีความมั่นใจว่าเศรษฐกิจของไทยจะเติบโตต่อไปได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้อย่างแน่นอน

ทั้งนี้ วิธีการที่ WEF ใช้ในการสำรวจความเสี่ยงด้านการประกอบธุรกิจ เป็นลักษณะสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารภาคธุรกิจ โดยให้เลือกว่า 30 ปีข้างหน้าความเสี่ยงที่คาดการณ์ว่าภายใน 10 ปี จะมีความเสี่ยงอะไรที่สำคัญในภูมิภาคนั้น ๆ ที่ธุรกิจต้องติดตาม ซึ่งไม่ได้แปลว่าเกิดปัญหานั้นขึ้นแล้วจริง ๆ แต่เป็นระบบการเตือนภัยให้ต้องหาทางรับมือ รวมถึงไม่ได้ประเมินโอกาส (probability) หรือขนาด (magnitude) ของความเสียหายหากความเสี่ยงประเภทนั้นเกิดขึ้น และผลการสำรวจจะขึ้นอยู่กับแต่ละภูมิภาคจะให้ความสำคัญกับประเด็นไหน ก็แล้วแต่พื้นฐานทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนั้น โดยประเทศไทยยังคงต้องศึกษาและติดตามประเด็นต่าง ๆ เพื่อรักษาและขยายความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและฐานะการเงินของประเทศที่ยังต้องอยู่ให้เดินหน้าต่อไปได้ ภายใต้นโยบายของรัฐบาลที่มีทิศทางที่ชัดเจน และมีการดำเนินการเป็นรูปธรรม

กระทรวงพาณิชย์
พฤศจิกายน 2562